

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 33703**Nom:** Antropologia de l'educació**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1307 - Grau Pedagogia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1307 - Grau Pedagogia	Antropologia	BÀSICA

COORDINACIÓ

GALVIS DOMENECH MARIA JOSE

RESUM

L'ésser humà és un ésser viu que és capaç, per la seua indeterminació, d'adquirir unes "maneres de conducta", però que al seu torn, de l'adquisició d'aqueixes maneres de conducta depèn la seua supervivència. Llevat de la succió en el nounat no té fixats per herència maneres de conducta de la relació amb el mitjà. Tampoc disposa de mecanismes per a adquirir maneres de conducta de forma espontània al llarg del desenvolupament. Mancant ambdues possibilitats, és imprescindible, si vol sobreviure interioritzant aquests "modes de conducta" mitjançant un procés de socialització i educació que es desenvolupa en el temps contant amb la seua cultura. L'educació és el primer vehicle de transmissió cultural. Precisament l'Antropologia de l'Educació s'ocupa de donar resposta al ja que ocupa l'ésser humà en el cosmos i els processos pels quals es porta a terme la seua humanització.

L'Antropologia de l'Educació, contant amb els anteriors supòsits, té com objectiu proporcionar al estudiant de Pedagogia les bases necessàries per al desenvolupament i adquisició dels conceptes necessaris per a l'acompliment de la professió pedagògica des de l'àmbit antropològic, incidint per a això en el coneixement de les característiques bàsiques dels processos d'adquisició, transmissió cultural, dels quals l'educació és un procés bàsic, i dels contextos de socialització i educació, de la cultura, el coneixement de l'aparició històrica i desenvolupament de l'Antropologia de l'Educació. Així mateix pretén proporcionar les eines necessàries per a un millor coneixement de la realitat educativa a la qual s'enfrontarà en la vida professional mitjançant els mètodes de l'Antropologia, el coneixement de la Etnografia de l'aula, els

paràmetres rellevants de l'antropologia familiar, els pressupostos i problemàtica de l'Educació Multicultural, de la nova realitat audiovisual i els paràmetres bàsics del gènere i l'antropologia des del vessant educatiu.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No s'especifica

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1307 - Grau Pedagogia

Capacitat crítica i autocrítica.

Capacitat d'adaptació a situacions noves.

Capacitat d'aprenentatge autònom al llarg de la vida.

Capacitat d'organització i de planificació.

Capacitat d'utilització de les TIC en l'àmbit d'estudi i context professional.

Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València.

Capacitat de gestió de la informació.

Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions.

Capacitat per desenvolupar, promoure i dinamitzar habilitats de comunicació interpersonal.

Comprendre els referents teòrics que constitueixen l'ésser humà com a protagonista de l'educació.

Conèixer i comprendre els processos d'ensenyament aprenentatge i la seua incidència en la formació i desenvolupament integral de les persones i comunitats.

Diagnosticar necessitats, situacions complexes i possibilitats de les persones per fonamentar les accions educatives.

Que els estudiants compreguen els referents teòrics que constitueixen al ser humà com a protagonista de l'educació.

Que els estudiants coneguen els principis i fonaments de l'atenció a la diversitat en educació i desenrotllen

i coordinen intervencions educatives amb persones o grups, amb necessitats educatives especials, en situacions de risc, de desigualtat o discriminació per raó de gènere, classe, ètnia, edat, religió i discapacitat.

Que els estudiants desenrotllen la innovació i la creativitat en la pràctica professional

Que els estudiants siguen capaços d'analitzar i sintetitzar.

Que els estudiants siguen capaços de conèixer i interpretar els processos històrics dels sistemes, institucions i organitzacions d'educació i formació.

Que els estudiants tinguen la capacitat per a realitzar investigacions educatives en diferents contextos.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Aparició històrica de l'Antropologia de l'Educació: Les aportacions de l'Antropologia social i cultural.
2. Objecte de l'Antropologia de l'Educació
3. Els sabers sobre l'home. Models filosòfic, biològic, cultural. L'home com ser educable: Aproximació a l'educabilitat.
4. Diferents nivells antropològics: Etnografia, etnologia i antropologia. Discurs etnogràfic: Què és l'etnografia. Etnologia i mètode etnològic. Antropologia: Orígens, evolució i problemàtica actual.
5. Antropologia i Antropologia de l'educació. Especialitat de l'Antropologia de l'Educació. Contingut dels sabers antropològic-educatius. Conceptes, temes i fins de l'Antropologia de l'Educació.
6. L'Antropologia de l'Educació en el context dels sabers pedagògics
7. Els problemes teòrics de l'Antropologia com a problemes teòrics de l'Antropologia de l'Educació. Universalisme / Relativisme. Etnocentrisme. Relativisme cultural. Perspectives EMIC/ETIC.
8. Enculturació i aculturació. Educació, socialització i reproducció cultural. Educació i desenrotllament humà. Perfeccionament.
9. Antropologia en els contextos de socialització i educació: escolar, familiar, contextos informals (cultura popular).
10. Antropologia de l'Educació i Educació Multicultural.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	30,00
Preparació de classes	25,00

Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	5,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

- Aprenentatge col·laboratiu
- Realització de portafolis
- Classes magistrals

AVALUACIÓ

Primera convocatòria ordinària:

- El 60 % de la qualificació procedeix de treballs i la participació.
- El 40 % de la qualificació procedeix de la prova final..

Segona convocatòria ordinària:

- El 60 % d'un treball personal (concretar en tutoria).
- El 40 % de la qualificació procedeix de la prova final.

ACTUACIONS FRAUDULENTES I ÚS DE LA INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL GENERATIVA

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

- Américo, B. L., & Carniel, F. (2022). Anthropology of education: Mapping the origins of a research field. *Educação e Pesquisa*, 48, e234239

- Bauman, Z. (2005). *Vidas desperdiciadas: la modernidad y sus parias*. Paidós.
- Celigueta, G., & Solé Blanch, J. (2014). *Etnografía para educadores*. UOC.
- Delgado, M., Horta, G., López Bargado, A., Bergalli, R., Delgado, M., & Garcés, M. (2009). *La humillación: técnicas y discursos para la exclusión social*. Bellaterra.
- Denzin, N. K. (1997). *Interpretive ethnography: Ethnographic practices for the 21st century*. Sage.
- Esteban-Galarza, M. L. (2016). Antropología del cuerpo. Itinerarios corporales y relaciones de género. *Perifèria. Cristianisme, Postmodernitat, Globalització*, 3(3), 134-147.
- Foucault, M. (2001). *Los anormales*. Akal.
- García Molina, J. (2013). *Exclusiones: discursos, políticas, profesiones*. UOC.
- Geertz, C. (1986). *Descripción densa: hacia una teoría interpretativa de la cultura*. Gedisa.
- Goffman, E. (2006). *Estigma: la identidad deteriorada*. Amorrortu.
- Hamann, B. (1992). *Antropología pedagógica*. Vicens Vives.
- Harris, M. (1982). *Introducción a la antropología general*. Alianza.
- Lisón, C. (2010) *Antropología Integral, ensayos teóricos*. Ed. Universitaria Ramón Areces.
- Mead, M. (1972). *Educación y cultura*. Paidós.
- Pérez, P. M^a, Sánchez i Peris, F.J. y ROS, C. (2011). *Temas de Antropología de la Educación*. Tirant lo Blanch.
- Pérez, P. M^a. (2007). *El brillante aprendiz. Antropología de la Educación*. Ariel.
- Rivas, J. I. (2019). Ethnographic inquiry in teacher education. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190264093.013.477>
- Sanmartín, R. (2003). *Observar, escuchar, comparar y escribir. La práctica de la investigación cualitativa*. Ariel.
- Skliar, C., Larrosa, J., & Duschatzky, L. (2009). *Experiencia y alteridad en educación. Homo sapiens*.
- Velasco, H., García Castaño, J., & Díaz de Rada, Á. (Eds.). (2005). *Lecturas de antropología para educadores, el ámbito de la antropología de la educación y de la etnografía escolar*. Trotta.
- Venceslao Pueyo, M., & Delgado Ruiz, M. (2017). Somatizaciones del internamiento en un centro de justicia juvenil. La participación de los dominados en su propia dominación. *AIBR. Revista de Antropología Iberoamericana*, 12(2), 193-214.
- Walsh, C. (2017). Entretejiendo lo pedagógico y lo decolonial: luchas, caminos y siembras de reflexión-acción para resistir, (re)existir y (re)vivir. *Alter/nativas*.